2014. február 24., hétfő • LXXII. évfolyam • 46. szám, 16 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Őszöd: az ellenzék szerint a jelentések manipuláltak, és van még titkos anyag

- Kósa Lajos ismerte a felvételt annak nyilvánosságra kerülése előtt.
- Gyurcsány Ferenc tagadja, hogy köze lenne a szivárogtatáshoz. **Az ügy →4–5**

HASFÁJÓS, NYÖSZÖRGŐS EUROVÍZIÓS VERSENY

Kultúra →13

Ukrán válság Leváltották Janukovics államfőt – Timosenko kiszabadult

Új hatalom Kijevben

A kijevi kormányellenes tüntetőkhöz készül szónoklatot intézni tolószékéből Julija Timosenko volt miniszterelnök FOTÓ: REUTERS – BAZ RATNER

Munkatársunktól

Egyetlen hétvége alatt teljes hatalomváltást hajtott végre Ukrajnában az éppen három hónapja tartó kormányellenes megmozdulásokat szervező ellenzék. A parlament szombaton határozatban állította vissza az elnöki jogkört korlátozó, 2004-es alkotmány hatályát, menesztette *Viktor Janukovics* államfőt, és május 25-ére elnökválasztást írt ki, ügyvivő államfővé pedig a parlament frissen megválasztott elnökét, a *Julija Timosenko* volt kormányfő mögött álló Batykivscsina (Haza) pártot képviselő *Olekszandr Turcsinovot* nevezték ki. Janukovics leváltásáról arra hivatkozva döntöttek, hogy az elnök, aki elmenekült Kijevből, nem képes eleget tenni kötelességeinek. Ő egyik tanácsadója útján közölte: törvénytelennek tartja a határozatot, mivel munkalátogatáson van Harkovban, ahol tegnap kongresszust tartottak a keleti és déli országrész képviselői, vagyis a leváltott államfő támogatói. Janukovics államcsínynek minősítette a Kijevben történteket, az ellenzéket pedig banditáknak nevezte.

A törvényhozás az elnök után annak embereit is rohamtempóban igyekezett kiiktatni a hatalomból. Leváltották például *Viktor Psonka* főügyészt, *Leonyid Kozsarát,* a külügyi tárca vezetőjét, valamint az oktatási és az egészségügyi minisztert. A belügyi tárca élére a már korábban menesztett *Vitalij Zaharcsenko* helyére ügyvezetőként a Batykivscsinához tartozó *Arszen Avakovot* nevezték ki, a belbiztonsági szolgálat felügyeletével a *Vitalij Klicsko* vezette UDAR párt honatyáját, *Valentin Nalivajcsenkót* bízták meg, a védelmi minisztérium irányítása pedig a nemrég lemondott vezérkari főnök, *Volodimir Zamana* kezébe került. A kormányfő személyéről várhatóan kedden döntenek. A posztra a börtönből a parlament határozatával szombaton kiszabadított volt miniszterelnök, Julija Timosenko tűnt a legesélyesebbnek, ám ő jelezte, hogy nem pályázik a posztra, amelyre így a várakozások szerint egyik fő szövetsége, *Arszenyij Jacenyuk,* vagy az ellenzékkel együttműködő független parlamenti képviselő, a milliárdos *Petro Porosenko* kerülhet.

A tegnapi ülésszak lezárása előtt, a hatalom átvételét követő első döntéseinek egyikével a parlament érvénytelenítette a 2012 júliusában elfogadott nyelvtörvényt. Ez engedélyezte a kétnyelvűséget azokban a régiókban, ahol egy nemzeti kisebbség legalább a lakosság tizedét adja. A tegnapi határozat, amelyet már bírált az orosz parlament, formai kifogásokra hivatkozik, ám valószínű, hogy főként az Ukrajnában élő orosz kisebbség ellen irányul, és meghozatalában komoly szerepet játszott a radikális nacionalista erők nyomása.

A tüntetések központjában, a kijevi Függetlenség terén, a Majdanon ugyanis kitartanak a tiltakozók, és a Pravij Szektor (Jobboldali Szektor) nevű szélsőséges szervezet már bejelentette: nem is készül távozni onnan. Maradásra biztatta a demonstrálókat Timosenko is, aki szombati kiszabadulása után fogva tartásának helyszínéről, egy harkovi kórházból egyenesen a Majdanra utazott, és beszédet intézett a megmozdulás résztvevőihez.

Útra kelt a megbuktatott kormányzat vezetőinek egy része is. Egyes hírek szerint el akart repülni a kelet-ukrajnai Donyeckből Janukovics is, de chartergépét nem engedték felszállni a határőrök. Psonka volt főügyész és az egykori adóügyi miniszter, *Olekszandr Klimenko* ellen elfogatóparancsot adtak ki, mert amikor szintén a donyecki repülőtéren feltartóztatták őket, fegyveresek – valószínűleg a testőreik – tüzet nyitottak, hogy el tudjanak menekülni. A megbízott főügyész bejelentette: igyekeznek megakadályozni, hogy elhagyják az országot azok a volt funkcionáriusok, akiket felelősnek tartanak az elmúlt napok – eddig 82 emberéletet követelő – véres összecsapásaiért. Azok ellen pedig, akik már külföldön vannak, tömeggyilkosság vádjával adnak ki nemzetközi körözést.

Turcsinov ügyvivő államfőként először közzétett üzenetében úgy nyilatkozott, Ukrajna javítani igyekszik kapcsolatait Oroszországgal, de fő célja az európai integráció. Moszkva ugyanakkor konzultációra hazahívta kijevi nagykövetét, *Szergej Lavrov* külügyminiszter pedig amerikai kollégájával, *John Kerryvel* folytatott telefonbeszélgetése során a pénteken, nyugati közvetítéssel kötött megállapodás megszegésével vádolta Janukovics ellenfeleit. Szintén telefonon tárgyalt az ukrán helyzetről, egyebek közt az ország területi egységének megőrzéséről *Vlagyimir Putyin* orosz államfővel *Barack Obama* amerikai elnök és *Angela Merkel* német kancellár is. →7

ÖTÖDIK HASÁB

Kérdések

Viktor Janukovics aligha kerülheti el a felelősségre vonást. A hét végén megbuktatott ukrán államfőt valószínűleg látványos perben fogják elítélni, már ha igazak azok a jelentések, amelyek szerint még nem sikerült külföldre szöknie. És a hatalma ellen indított megmozdulások véres végkifejlete, az államigazgatást az irányítása alatt átható végletes korrupció megalapozottá is teszi az eljárást ellene.

Ám Ukrajna „vesszőfutása” ezzel korántsem ér véget. Az új hatalomnak egy sor kérdésre kell megfelelő választ találnia. Egységbe tudja-e kovácsolni a sokszínű ellenzéket, amelyet mindeddig csak a közös ellenségkép tartott össze, vagy a győzelmi euforiát hatalmi torzsalkodások váltják fel, és a tüntetések központjában, a kijevi Majdanon táborozó kemény mag nyomása alatt az ésszerűséget és a szükséget meghaladó intézkedéseket is hoznak? Az mindenesetre intő jel, hogy a már Janukovics ellenfelei által uralt parlament első döntéseinek egyike a kisebbségek nyelvhasználatát széles körben biztosító törvény érvénytelenítése volt, miközben semmit sem hallani a múlt pénteken, nyugati közvetítéssel kötött megállapodás azon pontjáról, amelynek értelmében be kell szolgáltatni a törvénytelenül tartott fegyvereket.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a forradalmi hevület önmagában nem tud valódi demokráciát szülni. Kibontakozási esélyt kínál viszont a szélsőségeknek, és Ukrajnában is valami hasonlót láthatunk.

Az is kérdés, hogy a hatalom új gyakorlóinak, akik közül többen már jó ideje a politikai nómenklatúra részei, lesz-e elég erejük egyben tartani a megosztott országot, és képesek, hajlandók-e a politikai korrupció megfékezésére. Ez ugyanis nem Janukovics alatt alakult ki, akkor csak az elviselhetetlenségig fokozódott. *(A szerk.)*

Vélemény

Inkriminátum

Friss Róbert szerint a Fidesz már megint „itt a piros, hol a pirost” játszik az őszödi ügyben. →9

Packázók

Cseri Péter az ideológiailag nem elég képzett tanárok veszedelmességéről ír. →9

Szőcs Géza biztos az ítéletében, a döntéseire pedig büszke

A kormánybiztost arról kérdeztük, milyen művekre szokta felhívni Orbán Viktor figyelmét, miért szorgalmazza a „keleti nyitást” és a magyarság genetikai vizsgálatát. →10

Egy hét alatt csak 240 jelölt gyűjtött elegendő számú aláírást

Bár a hátralévő egy hétben még sok minden változhat, ma már nyilvánvaló, hogy a korábbiaknál könnyebbnek tűnő feltétel, az 500 aláírás összegyűjtése sem egyszerű. →6

SZOCSI BÚCSÚZIK, PJONGCSANG JÖN

Tegnap látványos záróünnepséggel értek véget Szocsiban a téli olimpiai játékok. Az éremtáblán Oroszország és Norvégia zárt az élen 13, illetve 11 aranyéremmel. A téli olimpiák következő helyszíne Dél-Korea: 2018-ban Pjongcsang városa lesz a házigazda. →16

FOTÓ: REUTERS – MARKO DJURICA

9 770237 377015 14046